

Δ. Μ. (m)

Αριθμός 2790/2014

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 5 Δεκεμβρίου 2012, με την εξής σύνθεση: Αγγ. Θεοφιλοπούλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος, Μ. Γκορτζολίδου, Θ. Αραβάνης, Σύμβουλοι, Χρ. Λιάκουρας, Χρ. Παπανικολάου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ειρ. Δασκαλάκη.

Για να δικάσει την από 25 Αυγούστου 2011 αίτηση:

του Παναγιώτη Ράλλη του Θεοδώρου, κατοίκου περιοχής Θεοτόκου Νεροτριβιάς Δήμου Μεσσαπίων Ν. Ευβοίας, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Νικόλαο Αγγελή (Α.Μ. 13198), που τον διόρισε στο ακροατήριο,

κατά των: 1) Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και 2) Δήμου Μεσσαπίων Ν. Ευβοίας, οι οποίοι δεν παρέστησαν,

και κατά της παρεμβαίνουσας Κωνσταντίας Παπαδάτου του Ανδρέα, συζ. Δημητρίου Καραγεώργου, κατοίκου Ηλιούπολης Αττικής (Βυζαντίου 9), η οποία παρέστη με την δικηγόρο Παναγιώτα Δαμουλή (Α.Μ. 13252), που την διόρισε στο ακροατήριο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθούν: 1) η υπ' αριθμ. 6216 πε/08/20.1.2009 απόφαση του Νομάρχη Ευβοίας (ΦΕΚ (Τ.Α.Α. & Π.Θ. 43/4.2.2009), 2) η υπ' αριθμ. 38/12.2.2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μεσσαπίων Ν. Ευβοίας, 3) η υπ' αριθμ. 525/10.9.2009 οικοδομική άδεια που εκδόθηκε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ευβοίας και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Χρ. Λιάκουρα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την πληρεξούσια της παρεμβαίνουσας, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της υπό κρίση αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθμ.1072929 και 2983326/2011 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της υπ' αριθμ. 38/2008 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεσσαπίων, με την οποία χαρακτηρίσθηκε ως δημοτικός ο δρόμος Πολιτικά-Λιμενάρι-Κακοπέρατο-Νεροτριβιά, β) της υπ' αριθμ. 6216π.ε/08/20.1.2009 (Τ.Α.Α. & Π.Θ. 43/4.2.2009) απόφασης του Νομάρχη Ευβοίας, με την οποία, όπως αναφέρεται σε αυτήν, εχώρησε ο χαρακτηρισμός ως δημοτικών δρόμων των κυριότερων δρόμων που συνδέουν οικισμούς του Δήμου Μεσσαπίων. Κατά την ορθή, όμως, ερμηνεία της, με την πράξη αυτή ο ανωτέρω δρόμος Πολιτικά - Λιμενάρι - Κακοπέρατο - Νεροτριβιά, ο οποίος κατανέμεται σε τέσσερα τμήματα ανά συνδεόμενο οικισμό, χαρακτηρίζεται ως κυριότερος δρόμος κατ' επίκληση της διάταξης της παρ.2 του άρθρου 1 του π.δ/τος 24/31.5.1985 και γ) της υπ' αριθμ. 525/10.9.2009 οικοδομικής άδειας, με την οποία επετράπη στην Κ. Παπαδάτου η ανέγερση νέας οικοδομής δύο διώροφων κατοικιών σε εκτός σχεδίου ακίνητο που βρίσκεται στη θέση «Θεοτόκος» της κτηματικής περιφέρειας του Δημοτικού Διαμερίσματος Νεροτριβιάς του Δήμου Μεσσαπίων στην Εύβοια.

3. Επειδή, η δικαιούχος της προσβαλλόμενης οικοδομικής άδειας Κ. Παπαδάτου ασκεί παραδεκτώς παρέμβαση.

4. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: με

./.

την πρώτη προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 38/2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεσσαπίων, χαρακτηρίσθηκε ως δημοτικός ο δρόμος Πολιτικά - Λιμενάρι - Κακοπέρατο - Νεροτριβιά. Ακολούθως, με την δεύτερη προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 6216π.ε/08/20.1.2009 (Τ.Α.Α. & Π.Θ. 43/4.2.2009) απόφαση του Νομάρχη Ευβοίας, εχώρησε, όπως προαναφέρθηκε, ο χαρακτηρισμός ως κυριότερου του ανωτέρω δρόμου κατ' εφαρμογή της διαδικασίας της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ/τος 24/31.5.1985. Εν συνεχεία, ύστερα από την από 13.7.2009 αίτηση της Κ. Παπαδάτου εκδόθηκε από την Διεύθυνση Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας η τρίτη προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 525/10.9.2009 οικοδομική άδεια, με την οποία επιτράπη στην ανωτέρω η ανέγερση νέας οικοδομής δύο διώροφων κατοικιών σε εκτός σχεδίου ακίνητο που βρίσκεται στη θέση «Θεοτόκος» της κτηματικής περιφέρειας του Δημοτικού Διαμερίσματος Νεροτριβιάς στο Δήμου Μεσσαπίων στην Εύβοια. Όπως δε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου (υπ' αριθμ. 6556/2.11.2011 έγγραφο απόψεων του Γραφείου έκδοσης οικοδομικών αδειών του Δήμου Χαλκιδέων), το εν λόγω ακίνητο εμβαδού 1.200τ.μ., είναι κατά παρέκκλιση άρτιο και οικοδομήσιμο, σύμφωνα με τα εδάφ. αα και ββ της παρ. 2β του άρθρου 1 του π.δ/τος 24/31.5.1985, καθόσον έχει πρόσωπο επί οδού αναγνωρισμένης ως δημοτικής και κυριότερης δυνάμει των προαναφερομένων πράξεων του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεσσαπίων και του Νομάρχη Ευβοίας. Κατόπιν καταγγελιών από τον αιτούντα, ο οποίος διατηρεί εξοχική κατοικία όμορη προς την ως άνω θέση, σχετικά με τη νομιμότητα της εν λόγω άδειας, με το υπ' αριθμ. 3279/12.5.2010 σήμα της προαναφερόμενης υπηρεσίας διατάχθηκε η διακοπή των οικοδομικών εργασιών προκειμένου να ελεγχθούν οι καταγγελίες. Από τον έλεγχο των στοιχείων της άδειας διαπιστώθηκε ότι η θέση της επίμαχης ιδιοκτησίας βρίσκεται εκτός της μη δασικής περιοχής που αφορά η υπ' αριθμ. Ζ/721/9.3.2008 υποβληθείσα πράξη χαρακτηρισμού του Δασάρχη Χαλκίδας και δεδομένου ότι, δεν είναι δυνατή η χορήγηση οικοδομικής άδειας επί γηπέ-

δου εάν δεν υπάρχει πράξη του Δασάρχη που θα βεβαιώνει τον οριστικό χαρακτήρα της επίμαχης έκτασης, με την υπ' αριθμ. 9567/29.11.2010 πράξη της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας ανακλήθηκε η 525/2009 οικοδομική άδεια. Εν συνεχεία και αφού η δικαιούχος της οικοδομικής άδειας προσκόμισε την υπ' αριθμ. Ζ/3156/5.10.2010 τελεσίδικη πράξη του Δασάρχη Χαλκίδας, με την οποία η επίδικη θέση χαρακτηρίσθηκε μη δασική, με την υπ' αριθμ. 3246/30.5.2011 πράξη της ίδιας ως άνω αρχής ακυρώθηκε η ανακλητική της οικοδομικής άδειας πράξη. Ακολούθως, και διαρκούσης της διακοπής των οικοδομικών εργασιών, στις 29.6.2011 και 28.9.2011 διενεργήθηκε αυτοψία στην επίμαχη θέση από υπάλληλο του Γραφείου Πολεοδομίας του Δήμου Χαλκιδέων και αφού διαπιστώθηκαν αυθαίρετες εκσκαφές θεμελίωσης εμβαδού 10,4×9,8τ.μ. με ύψος 1,8μ. και αυθαίρετη κατασκευή ξυλοτύπου περιμετρικού τοιχίου μέσου ύψους 2,2μ., επιβλήθηκε στη δικαιούχο της οικοδομικής άδειας πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτου. Μετά την άσκηση της υπό κρίση αίτησης και αφού η δικαιούχος της άδειας προέβη σε νομιμοποίηση των ανωτέρω περιγραφόμενων οικοδομικών εργασιών, εκδόθηκε από το Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών του Δήμου Χαλκιδέων η υπ' αριθμ. 362/4.11.2011 αναθεώρηση της 525/2009 οικοδομικής άδειας με τίτλο «Νομιμοποίηση εκσκαφών θεμελίωσης και ξυλοτύπου περιμετρικού τοιχίου υπογείου και αναθεώρηση της υπ' αριθμ. 525/2009 οικοδομικής άδειας ως προς την κατασκευή του υπογείου και ενημέρωση ως προς τη θέση του κτιρίου». Δυνάμει της αναθεώρησης αυτής, με την υπ' αριθμ. 1656/19.3.2012 πράξη του Τμήματος Ελέγχου και Ποιότητας Κατασκευών της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Χαλκιδέων διατάχθηκε η συνέχιση των οικοδομικών εργασιών της επίδικης οικοδομής. Με την κρινόμενη αίτηση, εκτός των προαναφερομένων αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεσσαπίων και του Νομάρχη Ευβοίας, ζητείται η ακύρωση και της προαναφερόμενης 525/2009 οικοδομικής άδειας, όπως αυτή αναθεωρήθηκε με την 362/4.11.2011 σχετική πράξη αναθεώρησης.

5. Επειδή, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι συναφείς διότι η προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια στηρίζεται στις λοιπές προσβαλλόμενες πράξεις καθόσον έννομο αποτέλεσμα της νομαρχιακής απόφασης περί χαρακτηρισμού δημοτικών ή κοινοτικών οδών, σε περιοχές εκτός σχεδίου, που συνδέουν οικισμούς του αυτού δήμου ή κοινότητας μεταξύ τους ή με οικισμούς ομόρων δήμων ή κοινοτήτων ή με διεθνείς, εθνικές ή επαρχιακές οδούς, ως κυρίων ή μοναδικών, είναι η εφαρμογή των προβλεπόμενων στις διατάξεις του π.δ/τος του Π.Δ. της 24/31.5.1985 (Δ' 270) (παράγρ. 1 και 2 του άρθρου 1) όρων και περιορισμών δόμησης στα ακίνητα που έχουν πρόσωπο στις οδούς αυτές (ΣΤΕ 893/2005, 88/2001 7μ.). Και ναι μεν η εν λόγω οικοδομική άδεια ανήκει στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Εφετείου (άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 2944/2001, Α 222), λόγω όμως της προαναφερόμενης συνάφειάς της με τις λοιπές προσβαλλόμενες πράξεις, που υπάγονται στη δικαιοδοσία του Συμβουλίου της Επικρατείας, και για λόγους οικονομίας της δίκης, η υπόθεση εκδικάζεται στο σύνολό της από το Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 1968/1991 (Α 150).

6. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣΤΕ 4391/2009, 1603/2008, 1291/2008 κ.ά.), από τις ισχύουσες διατάξεις θεσπίζεται μεν ειδική διαδικασία για την ανακήρυξη και τον καθορισμό των εθνικών και επαρχιακών οδών δεν προβλέπεται, όμως, διαδικασία χαρακτηρισμού οδών ως δημοτικών ή κοινοτικών. Τέτοια διαδικασία δεν προβλέπεται ούτε από άλλη διάταξη (ΣΤΕ 2101 - 2/87 7μ., 4252/96, 1652/2004, 1603/2008). Κατά συνέπεια, η τυχόν εκδιδόμενη από δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο πράξη «χαρακτηρισμού δημοτικής ή κοινοτικής οδού δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, αφού δεν έχει οποιαδήποτε νομική συνέπεια. Ειδικότερα, η πράξη αυτή δεν δεσμεύει τα διοικητικά όργανα που είναι αρμόδια να εκδώσουν διοικητική πράξη συναρτώμενη με το χαρακτήρα της οδού ούτε επηρεάζει τα δικαιώματα των ιδιοκτητών των ακινήτων, από τα οποία διέρχεται η οδός, δεδομένου ότι οι ιδιοκτήτες αυτοί μπορούν, προσφεύγοντας στα πολιτικά

δικαστήρια, να ζητήσουν την αναγνώριση και προστασία των δικαιωμάτων τους (ΣΤΕ 2101 - 2/87 7μ. 4252/96, 1652/2004, 1603/2008). Η ιδιότητα, δηλαδή, μιας οδού ως δημοτικής ή κοινοτικής συνιστά ζήτημα πραγματικό, εφόσον ο νόμος δεν προβλέπει ειδική διαδικασία η οποία να προσδίδει στην οδό τον ανωτέρω χαρακτηρισμό (Α.Π. 1038/94 Δ/ΝΗ 1996 (141), ΣΤΕ 1603/2008). Ενόψει των ανωτέρω, απαραδέκτως προσβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση η υπ' αριθμ. 38/12.2.2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεσσαπίων, με την οποία χαρακτηρίσθηκε ως δημοτικός ο δρόμος Πολιτικά - Λεμνάρι - Κακοπέρατο - Νεροτριβιά.

7. Επειδή ο αιτών φέρεται να διαθέτει εξοχική κατοικία που έχει ανεγερθεί επί ακινήτου γειτονικού προς το ακίνητο στο οποίο αφορά η προσβαλλομένη άδεια. Προς απόδειξη δε του ανωτέρω προσκόμισε το υπ' αριθμ. 14017/1979 συμβόλαιο αγοραπωλησίας του εν λόγω οικοπέδου του Συμβολαιογράφου Ψαχνών Σπυριδωνος Γκόγκου και την υπ' αριθμ. 1905/1979 σχετική οικοδομική άδεια. Εν όψει των ανωτέρω, με έννομο συμφέρον ασκεί τη υπό κρίση αίτηση και, επομένως, τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τη δικαιούχο της εν λόγω άδειας είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

8. Επειδή, το από 24.5/31.5.1985 π.δ. «Τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των νομίμων ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών» (Δ' 270), το περιεχόμενο του οποίου αποδίδεται στα άρθρα 162 επόμε. του από 14.7/27.7.1999 π.δ. (ΚΒΠΝ, Δ' 580), καθορίζει στο άρθρο 1 τους όρους και περιορισμούς δόμησης που ισχύουν κατά τον κανόνα (παρ. 1) και κατά παρέκκλιση (παρ. 2) για τα γήπεδα που βρίσκονται εκτός ρυμοτομικών σχεδίων και εκτός των ορίων των προ του 1923 οικισμών. Το αυτό διάταγμα θεσπίζει ειδικές ρυθμίσεις για γήπεδα που έχουν πρόσωπο, μεταξύ άλλων, σε δημοτικές και κοινοτικές οδούς (άρθρο 1 παρ. 1 περ. β' και άρθρο 1 παρ. 2 περ. β'). Ειδικότερα, στο άρθρο 1 του ανωτέρω διατάγματος, όπως η περίπτωση α'

της παραγράφου 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3212/2003 (Α' 308), ορίζονται τα ακόλουθα: «Γενικές διατάξεις. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων, κωμών και οικισμών ή εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών των στερουμένων ρυμοτομικού σχεδίου, που καθορίστηκαν με το από 6.10.1978 π.δ. (ΦΕΚ 538/Δ) ως ισχύει τροποποιούνται ως εξής: 1. α) Ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου 4.000 τετραγωνικά μέτρα και πρόσωπο σε κοινόχρηστο δρόμο είκοσι πέντε (25) μέτρα. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου που αφορά στο ελάχιστο πρόσωπο δεν ισχύει για την ανέγερση κτιρίων των άρθρων 2 και 3, εφόσον εξυπηρετούνται από αγροτικούς ή δασικούς δρόμους, καθώς και ορειβατικών καταφυγίων, η ανέγερση των οποίων επιτρέπεται και σε γήπεδα που εξυπηρετούνται αποκλειστικά από μονοπάτια. β) Για γήπεδα που έχουν πρόσωπο σε Διεθνείς, Εθνικές Επαρχιακές, Δημοτικές και Κοινοτικές [οδούς] ως και σε εγκαταλειμμένα τμήματά τους και σε σιδηροδρομικές γραμμές απαιτούνται: Ελάχιστο πρόσωπο 45 μ. Ελάχιστο βάθος 50 μ. Ελάχιστο εμβαδόν 4.000 μ². 2. Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παράγραφο θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα: α) Τα κείμενα εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών, και οικισμών, τα οποία είχαν κατά την 24.4.1977 ημέρα δημοσίευσης του από 5.4.77 π.δ. (ΦΕΚ 133 Δ') ελάχιστο εμβαδόν 2000 μ². β) Τα γήπεδα που κατά την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος π.δ/τος έχουν πρόσωπο σε Διεθνείς Εθνικές, Επαρχιακές, Δημοτικές και Κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12.11.1962 ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 β.δ/τος (ΦΕΚ 142 Δ'). Ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα. Ελάχιστο βάθος δεκαπέντε (15) μέτρα. Ελάχιστο εμβαδόν επτακόσια πενήντα (750) μ². ββ) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 12.9.1964 ημέρα δημοσίευσής του από 21.7.1964 β.δ/τος (ΦΕΚ 141/Δ'). Ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα. Ελάχιστο βάθος τριάντα πέντε (35) μέτρα. Ελάχιστο

εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) μ². γγ) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 17.10.1978 ημέρα δημοσίευσής του από 6.10.75 π.δ/τος (ΦΕΚ 538/Δ'). Ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μέτρα. Ελάχιστο βάθος σαράντα (40) μέτρα. Ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2000) μ². δδ) Τα γήπεδα που δημιουργήθηκαν από τη 17.10.1978 ημέρα δημοσίευσής του από 6.10.1978 π.δ/τος (ΦΕΚ 538/Δ) μέχρι την η μέρα δημοσίευσης του παρόντος π.δ/τος ελάχιστο εμβαδόν 4000 μ². Ως Δημοτικοί ή Κοινοτικοί οδοί για την εφαρμογή του παρόντος θεωρούνται οι οδοί που ενώνουν οικισμούς του αυτού δήμου ή κοινότητας μεταξύ των, ή οικισμούς ομόρων δήμων ή κοινοτήτων ή με Διεθνείς Εθνικές ή Επαρχιακές οδούς. Σε περίπτωση που μεταξύ των προαναφερομένων οικισμών υπάρχουν περισσότερες της μιας δημοτικοί ή κοινοτικοί οδοί που συνδέουν αυτούς οι διατάξεις της παρούσης περίπτωσης έχουν εφαρμογή μόνο σε γήπεδα που έχουν πρόσωπο στην κυριότερη από τις οδούς αυτές. Η αναγνώριση των οδών αυτών σε κυριότερους ή μοναδικούς γίνεται με απόφαση του οικείου Νομάρχη μετά από γνώμη του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του νομού [...] ».

9. Επειδή, η προθεσμία με αίτηση ακυρώσεως απόφασης, με την οποία αναγνωρίζεται δημοτική οδός σε κυριότερη ή μοναδική, δεν κινείται από τη δημοσίευση της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αλλά, αρχίζει, σε κάθε περίπτωση, από τη γνώση ή την τυχόν κοινοποίηση της απόφασης αυτής, ενόψει του περιεχομένου της θεσπιζόμενης πολεοδομικής ρύθμισης, που περιορίζεται στην κατά άνω αναγνώριση συγκριμένης ή συγκεκριμένων οδών, δεδομένου και ότι κατά την ειδική πολεοδομική διαδικασία, που προβλέπεται από το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα για την αναγνώριση δεν διασφαλίζεται η δημόσια ή ατομική γνωστοποίηση και πρόσκληση για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων και την υποβολή ενστάσεων, ώστε διά της σχετικής δημοσιότητας να καθίσταται γνωστή στον ευρύτερο κύκλο των εχόντων έννομο συμφέρον για την προσβολή της (πρβλ. ΣτΕ 4577/2011 7μελούς).

10. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η προσβαλλόμενη νομαρχιακή πράξη, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 4.2.2009, η δε κρινόμενη αίτηση κατατέθηκε στις 25.8.2011. Όμως, με όσα έχουν εκτεθεί στην προηγούμενη σκέψη, η 60ήμερη προθεσμία για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως δεν κινήθηκε από τη δημοσίευση της εν λόγω πράξης, από τα στοιχεία δε του φακέλου, δεν προκύπτει ότι ο αιτών, ο οποίος είναι κύριος ιδιοκτησίας που έχει πρόσωπο στην ίδια επίμαχη οδό, είχε πλήρη γνώση της σε χρόνο που να καθιστά την αίτηση εκπρόθεσμη ως προς αυτήν. Συνεπώς, ο περί του αντιθέτου προβαλλόμενος ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

11. Επειδή, από το γεγονός ότι με τις από 23.4.2010 και 9.9.2010 καταγγελίες προς την Διεύθυνση Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας ο αιτών ζήτησε την επανεξέταση της 525/2008 οικοδομικής άδειας, δεν συνάγεται εκπρόθεσμο της αιτήσεως ακυρώσεως ως προς την πράξη αυτή (αρ. κατ. 6574/25.8.2011), εφόσον, αφενός μεν με το 3279/12.5.2010 σήμα της ανωτέρω υπηρεσίας είχαν διακοπεί οι οικοδομικές εργασίες στην επίδικη οικοδομή, αφετέρου δε με την 9567/29.11.2010 πράξη της ίδιας υπηρεσίας η εν λόγω οικοδομική άδεια ανακλήθηκε έως την 30.5.2011, ημερομηνία κατά την οποία εκδόθηκε 3246/30.5.2011 πράξη της ίδιας ως άνω αρχής, με την οποία ακυρώθηκε η ανακλητική της οικοδομικής άδειας πράξη. Συνεπώς, η προθεσμία για την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά της 525/2008 οικοδομικής άδειας ξεκίνησε εκ νέου από την έκδοση της προαναφερόμενης ακυρωτικής της ανακλητικής της άδειας πράξης, η οποία είχε ως συνέπεια τη συνέχιση των οικοδομικών εργασιών και ως προς την οποία η κρινόμενη αίτηση ασκείται εμπροθέσμως (πρβλ. ΣτΕ 1111/2003 7μελούς).

12. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 24 του Συντάγματος, ο πολεοδομικός σχεδιασμός έχει ευρύτερες συνέπειες που δεν περιορίζονται στα όρια του συγκεκριμένου οικισμού, αλλ' εκτείνονται σε ολόκληρη την επικράτεια, εν όψει της αλληλεπίδρασης του τρόπου ορ-

γάνωσης κάθε οικισμού με τους υπολοίπους και των επεμβάσεων στο φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον, τις οποίες συνεπάγεται η πολεοδομική οργάνωση μιας περιοχής. Ο πολεοδομικός σχεδιασμός αποτελεί, επομένως, ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος, στο οποίο πρέπει να έχουν λόγο, κατά συνταγματική επιταγή, και κεντρικά κρατικά όργανα και, κατά συνέπεια, η έγκριση και τροποποίηση των πολεοδομικών σχεδίων οποιασδήποτε κλίμακας, καθώς και η θέσπιση με ρυθμίσεις κανονιστικού χαρακτήρα πάσης φύσεως όρων δόμησης δεν μπορεί να θεωρηθεί ειδικότερο θέμα, κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, αλλά ούτε θέμα τοπικού ενδιαφέροντος ή τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα. Συνεπώς, οι ρυθμίσεις αυτές μπορεί να γίνονται μόνον με την έκδοση προεδρικού διατάγματος. Ο κανόνας εξάλλου αυτός αφορά τόσο τις αμιγώς κανονιστικές πράξεις (λ.χ. όροι δόμησης και χρήσεων) και τις πράξεις μικτού χαρακτήρα (λ.χ. τροποποίηση σχεδίου πόλεως με ταυτόχρονο καθορισμό όρων δόμησης) όσο και τις ατομικές πράξεις (λ.χ. απλή τροποποίηση σχεδίου πόλεως χωρίς ταυτόχρονο καθορισμό όρων δόμησης) διότι, κατά το Σύνταγμα, ο πολεοδομικός σχεδιασμός συνδέει, λόγω του μεγάλου βαθμού της εσωτερικής συνοχής του, αρρήκτως τις κατηγορίες αυτές πράξεων, κατά τρόπο ώστε η τροποποίηση από άλλο όργανο ατομικής πολεοδομικής ρύθμισης να επιδρά αφεύκτως στο υπόλοιπο, κανονιστικό της μέρος, με αποτέλεσμα τον κίνδυνο ανατροπής της συνοχής της. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, διατάξεις, με τις οποίες ανατίθεται η ρύθμιση των ανωτέρω ζητημάτων σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα, αντίκεινται στις ως άνω συνταγματικές διατάξεις και δεν είναι εφαρμοστέες. Αντιθέτως, οι αρμοδιότητες εφαρμογής των πολεοδομικών σχεδίων και οι συναφείς εκτελεστικές αρμοδιότητες, που δεν έχουν τον κατά τα ανωτέρω γενικότερο χαρακτήρα, επιτρεπτώς ανατίθενται σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα. Προς την αρμοδιότητα δε εφαρμογής των πολεοδομικών σχεδίων εξομοιώνεται, από την άποψη αυτή, και η όλως εντετοπισμένη τροποποίησή τους, που μπορεί να επιχειρείται

./.

ομοίως με πράξη διάφορη του διατάγματος, δεδομένου ότι η τροποποίηση αυτή δεν εμπεριέχει γενικό πολεοδομικό σχεδιασμό αλλά διενεργείται εντός του πλαισίου ευρύτερου σχεδιασμού που έχει ήδη χωρήσει από τα προς τούτο αρμόδια κατά το Σύνταγμα και τον νόμο όργανα. Και οι τελευταίες, όμως, αυτές όλως εντετοπισμένες τροποποιήσεις πολεοδομικών σχεδίων παύουν να διατηρούν τον ως άνω ειδικότερο χαρακτήρα τους, όταν αφορούν προστατευόμενες περιοχές του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος, λόγω της ιδιαίτερης κατά το Σύνταγμα σημασίας των ως άνω περιοχών, οπότε οι σχετικές ρυθμίσεις πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να διενεργούνται με την έκδοση προεδρικού διατάγματος (ΣτΕ 2983/2009 7μ., 3661/2005 Ολομ. κ.ά.).

13. Επειδή, από τις διατάξεις του αυτού άρθρου 24 του Συντάγματος, με τις οποίες επιβάλλεται η υποχρέωση προσήκουσας διαμόρφωσης, ανάπτυξης, πολεοδόμησης και επέκτασης των πόλεων και των οικιστικών γενικώς περιοχών, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης, συνάγεται θεμελιώδης, από πλευράς δυνατότητας δόμησης, διαφοροποίηση μεταξύ των περιοχών που αναπτύσσονται με βάση οργανωμένο πολεοδομικό σχέδιο οικισμών και των εκτός σχεδίου περιοχών, οι οποίες δεν έχουν ως προορισμό, κατ' αρχήν, τη δόμηση (βλ. ΣτΕ 3135/2002 Ολομ. κ.ά.). Για την μεν πρώτη κατηγορία περιοχών, η δόμηση επιτρέπεται με μόνη προϋπόθεση την τήρηση των ορισμών του σχεδίου πόλεως και των όρων και περιορισμών δόμησης που το συνοδεύουν. Στη δεύτερη, όμως, κατηγορία περιοχών, ως προς τις οποίες δεν είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί η τήρηση των κατά τα ανωτέρω συνταγματικών σκοπών, λόγω της έλλειψης πολεοδομικής οργάνωσης και συγκροτημένου κανονιστικού πλαισίου οικιστικής ανάπτυξης προσαρμοσμένου στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής, η δόμηση μόνον κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, δυναμένη και να απαγορεύεται εν όλω ή εν μέρει ή να επιτρέπεται υπό ιδιαίτερως αυστηρούς όρους και περιορισμούς. Οι όροι, πάντως, αυτοί δεν

επιτρέπεται να είναι ευνοϊκότεροι, δηλαδή να καθιστούν ευχερέστερη τη δόμηση, σε σχέση προς τους ισχύοντες για τις εντός σχεδίου περιοχές (πρβλ. ΣτΕ 3504/2010 7μ.).

14. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω προεκτεθεισών περιοριστικών της δόμησης διατάξεων του από 24.5/31.5.1985 π.δ., οι οποίες αποβλέπουν, πρωτίστως, στη διαφύλαξη του κατά τα εκτεθέντα ιδιαίτερου χαρακτήρα των εκτός σχεδίου περιοχών και στην αποφυγή καταστρατήγησης πάγιων πολεοδομικών κανόνων ορθολογικής δόμησης, η κατ' εξαίρεση επιτρεπόμενη στις περιοχές αυτές δόμηση τελεί υπό την προϋπόθεση ότι πληρούται ο βασικός κανόνας δόμησης της εν γένει πολεοδομικής νομοθεσίας, κατά τον οποίο δομήσιμα είναι τα οικοπέδα που έχουν πρόσωπο, κοινό όριο δηλαδή, σε κοινόχρηστο χώρο νομίμως υφιστάμενο, μη προκύψαντα από ιδιωτική βούληση, δοθέντος ότι με τις ανωτέρω διατάξεις δεν προβλέπεται ρητώς εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν, αφού, μάλιστα, υπό την αντίθετη εκδοχή, πέραν του ζητήματος αν τυχόν σχετική διάταξη θα ήταν σύμφωνη με το Σύνταγμα, θα είχε ως αποτέλεσμα να καταστεί δυνατή η δόμηση σε εκτός σχεδίου περιοχές υπό όρους ευνοϊκότερους από την ανωτέρω άποψη, ακόμη και εκείνων που ισχύουν στις εντός σχεδίου περιοχές (πρβλ. ΣτΕ 3504/2010 7μ.). Περαιτέρω, κατά την έννοια των αυτών διατάξεων, ένα γήπεδο θεωρείται ότι έχει πρόσωπο, δηλαδή κοινό όριο σε οδό, που το καθιστά, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, οικοδομήσιμο, όταν η οδός αυτή, ανεξαρτήτως εάν είναι εθνική, επαρχιακή, δημοτική ή κοινοτική, υφίσταται νομίμως και είναι ήδη διανοιγμένη, κατά τέτοιο, μάλιστα, τρόπο ώστε να είναι προσπελάσιμη και να παρέχει πράγματι επικοινωνία με το γήπεδο.

15. Επειδή, εξάλλου, η «αναγνώριση» οδών που συνδέουν οικισμούς ως μοναδικών ή κυριότερων, κατ' εφαρμογή των προπαρατεθεισών διατάξεων του από 24.5/31.5.1985 π.δ., αποσκοπεί στη θέσπιση με διοικητική πράξη ευνοϊκής προϋπόθεσης δόμησης, συνισταμένης στη διαπίστωση της ύπαρξης μοναδικής ή κύριας οδού ειδικώς για την εφαρμογή

του διατάγματος αυτού και προκειμένου να τύχουν εφαρμογής στις εκτός σχεδίου περιοχές οι προβλεπόμενοι στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 κατά παρέκκλιση όροι δόμησης των γηπέδων που έχουν πρόσωπο στις οδούς αυτές. Από τον σκοπό αυτόν, αλλά και τη συστηματική ένταξη της διάταξης στο από 24.5/31.5.1985 π.δ., προκύπτει ότι η έκδοση διοικητικής πράξης για την «αναγνώριση» οδού συνιστά άσκηση αρμοδιότητας πολεοδομικού σχεδιασμού η οποία δεν έχει εντοπισμένο χαρακτήρα, δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του διατάγματος με τις εκεί οριζόμενες παρεκκλίσεις καταλαμβάνει τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο στην αναγνωριζόμενη δημοτική ή κοινοτική οδό και σε όλο το μήκος αυτής, ανάλογα με τον χρόνο δημιουργίας των γηπέδων (πρβλ. ΣΤΕ 4577/2011 7μ, 2983/2009 7μ.). Επομένως, σύμφωνα με τα όσα εκτέθηκαν στις σκέψεις 12 και 13 και ανεξαρτήτως αν η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 1 του από 24.5/31.5.1985 π.δ. περί «αναγνώρισης» οδών εναρμονίζεται προς το άρθρο 24 του Συντάγματος, αφού επιτρέπει την εν τοις πράγμασι δημιουργία οικισμών χωρίς να θεσπίζει την υποχρέωση λήψης χωροταξικών και πολεοδομικών κριτηρίων, η κατά τη διάταξη αυτή αρμοδιότητα πολεοδομικού σχεδιασμού πρέπει να επιχειρείται με προεδρικό διάταγμα (πρβλ. ΣΤΕ 1671/2014, 4577/2011 7μ, 2983/2009 7μ., 3661/2005 Ολομ.).

16. Επειδή, η δεύτερη προσβαλλόμενη 6216π.ε/08/20.1.2009 απόφαση του Νομάρχη Ευβοίας, με την οποία εχώρησε ο χαρακτηρισμός του δρόμου Πολιτικά - Λιμενάρι - Κακοπέρατο - Νεροτριβιά πρέπει, σύμφωνα με τα λεχθέντα στην προηγούμενη σκέψη, να ακυρωθεί, για τον αυτεπαγγέλτως ερευνώμενο λόγο ότι έπρεπε να περιβληθεί τον τύπο του προεδρικού διατάγματος.

17. Επειδή, η ακύρωση της ανωτέρω πράξη επιφέρει και την ακύρωση της προσβαλλόμενης 525/2009 οικοδομικής άδειας, όπως αυτή αναθεωρήθηκε με την 362/4.11.2011 σχετική πράξη αναθεώρησης, καθόσον αυτή στερείται πλέον νομίμου ερείσματος

Διάταυτα

Απορρίπτει την αίτηση κατά το μέρος που στρέφεται κατά της 38/2008 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεσσαπίων και δέχεται ως προς αυτήν την παρέμβαση.

Δέχεται την αίτηση κατά τα λοιπά και ακυρώνει την 6216π.ε/08/20.1.2009 (Τ.Α.Α. & Π.Θ. 43/4.2.2009) απόφαση του Νομάρχη Ευβοίας και την υπ' αριθμ. 525/10.9.2009 οικοδομική άδεια, όπως αυτή αναθεωρήθηκε με την 362/4.11.2011 πράξη αναθεώρησης, σύμφωνα με το σκεπτικό και απορρίπτει την παρέμβαση ως προς αυτές.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Ενόψει των συνθηκών, απαλλάσσει την παρεμβαίνουσα από τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 27 Ιανουαρίου 2013 και 8 Μαΐου 2014

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Η Γραμματέας

Αγγ. Θεοφιλοπούλου

Ειρ. Δασκαλάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 27 Αυγούστου 2014.

Η Πρόεδρος
του Γ' Τμήματος Διακοπών

Η Γραμματέας

Ε. Γαλανού

Π. Νικολοπούλου

Θεωρητικά
6/10/2014
[Signature]